

Necmettin Özlü 1950 yılında Trabzon'da doğdu. 1972 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Yer Bilimleri Fakültesini bitirdi. 1973-1978 yılları arasında Paris Üniversite'nde doktora yaptı. 1979 yılında Ege Üniversitesi'nde asistan olarak çalıştı. 1980-1987 yıllarında Cezayir Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nde doçent olarak görev yaptı. İlk sergilerini bu ülkede açtı. 1988-1989 yıllarında ise Brüksel'de serbest ressam olarak çalışmıştır. Halen Ankara'da serbest ressam olarak çalışmaktadır.

Necmettin ÖZLÜ

Kişisel Sergileri

1985	Fransız Kültür Merkezi Cezayir
1986	İtalyan Kültür Merkezi, Cezayir
1987	Fransız Kültür Merkezi, Cezayir
Haminouma Sanat Galerisi, Cezayir
1988	Fransız Kültür Merkezi, Ankara
1989	Siyah-Beyaz Sanat Galerisi, Ankara
1990	Siyah-Beyaz Sanat Galerisi, Ankara
Yonca Modern Sanat Galerisi, İstanbul
1991	Zinzen Sanat Galerisi, Brüksel
Espace Libre Sanat Galerisi, Brüksel
1992	Garanti Sanat Galerisi, İstanbul
1993	Mi-Ge Sanat Galerisi, Ankara
Zinzen Sanat Galerisi, Brüksel
1994	Vakko Sanat Galerisi, İstanbul
Minyatür Sanat Galerisi, İstanbul
Siyah-Beyaz Sanat Galerisi, Ankara
1995	Zinzen Sanat Galerisi, Brüksel
Vakko Sanat Galerisi, İzmir
Mill Reasürans Sanat Galerisi, İstanbul

Katıldığı Karma Sergiler

1986	Cezayir 4. Suluboya Salonu, Cezayir
1987	Uluslararası 1. Cezayir Bienali, Cezayir
1989	5. Yıl Sergisi, Siyah-Beyaz Sanat Galerisi, Ankara
1990	Oeil Sanat Galerisi, Brüksel
Espace Libre Sanat Galerisi, Brüksel
Zinzen Sanat Galerisi, Brüksel
1992	Zinzen Sanat Galerisi, Brüksel
Espace Libre Sanat Galerisi, Brüksel
1993	3. İstanbul Sanat Fuarı, İstanbul
1994	Dam Sanat Galerisi, Ankara

Sanatçının Cezayir Devlet Güzel Sanatlar Müzesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Garanti Bankası, Yapı Kredi Bankası koleksiyonları ile yurtdışındaki ve yurtiçindeki özel koleksiyonlarda yapıtları bulunmaktadır.

S Ö Y L E Ş İ S E V G İ M O L V A

Biraz renk alır mıydım?

Hayır, renkleri tadıyoruz. Herşey tadılıyor ama henüz renklere sıra gelmedi. Bir sanat galerisinin, hakkında yayımladığı kitapta-ki resimler söyledi bana bunu... Bu ressam Necmettin Özlü. Şimdi kendisinin Ankara'daki evindeyim. Sohbet çok tatlı.

Bazen ressamın eserlerine bakarken kendisinin bile tam ölçülere vuramadığı özellikleriyle yüzyüze geliriz sanki. Heyecanlı ve ürktücü bir durumdur bu. Ben sizin eserlerinize bakınca, renk ve ışık etkisiyle belki de, "yaşamak istediği hayatı" yakalamış bir sanatçı diye düşündüm, ne dersiniz?

"Yakalamak istediği hayatı yakalamış" olabilmek zannedersem olanaksızdır. Özellikle bir sanatçı için "yaşamak istediklerini" tarif edebilmek başlı başına bir sorun. Kimlik açısından sanatçı kişiliği açısından yaklaşırsak, sanatla uğraşanlar için en önemli sayabileceğimiz, ulaşılmaması epeyce güç ve yetenek ile çalışma gerektiren şey sanatçının "kendini bulabilmesi"dir. Başka bir deyimle; söyleyecekleri olduğunu anlaması, bunları özgün bir biçimde anlatabilecek dili geliştirebilmesi önemlidir. Bu anlamda, istediğin "hayat"a ne denli yakın olduğumu anlamak hiç de kolay değil. Ulaştığımızı sandığımızda hedeflerin çoktan nitelik değiştirmiş olacağını da akıldan çıkartmamak doğru olur. Kaldı ki insan he-deflerine doğru koşarken gelişir, hedefler ise yaklaştıkça değişir. Bu, tek bir sanatçı için olduğu kadar, tüm insanlığın sanat birikimi için de geçerli bir tez olabilir.

Siz Yerbilimlerinde doçent oluncaya kadar araştırma yapıp, daha sonra birden resme vermişsiniz kendinizi. Bu geçişi hazırlayan nedenleri anlatır mısınız?

Bu geçiş birden olmadı. Epeyce bir süre iki alanda aynı anda çalıştım. Öyle sanıyorum ki, topyekün bilim-sanat diyebileceğimiz geniş yelpazenin her kesimine ilgi duyan bir kişiliğim var. Kaldı ki birkaç yüzyıl önce olduğu gibi, bilim ve sanat giderek birbirlerine yaklaşmaktadır. Tasvir'den uzaklaşan günümüz sanatında en önemli unsur düşüncedir, araştırmadır, gözlemdir. Burada sanat-bilim arasında doğal bir içiçelik vardır.

Hakkınızdaki yazılarda "secession" ressamlarına ve özellikle Klee'ye ilgi duyduğunuz,ama bir ressamın izinden gitmediğinizi okudum. Sanatla ilgilenen herkes, etkilenme süreci geçirir. Özgün sentezlere ulaşılan yolda, siz neler yaşadınız?

Bunu kısaca anlatmak zor. "Secession" ressamlarına ilgim resmin yapısal unsurları açısından. Klee'nin araştırmacı kimliği beni çok etkilemiştir. Hiç resim dersi almamış olmam özgünlüğe gidilen yolda işimi epeyce kolaylaştırmıştır. Ciddi olarak ve bilinçli bir şekilde res-

imle ilgilenmem geç bir yaşta olduğundan ve bu dönemin müze ortamında geçmesi nedeniyle sanırım kimliğimi nispeten daha çabuk buldum. Son 25 yılımı beş farklı ülkede yaşamış oluşum ayrıca dikkate alınmalıdır. Tüm bunlar etkilenme sürecimin ipuçlarını verir sanırım.

Büyülü bir biçimde insanı içine çeken resimlerinizde kurgu yok. Ressamın en önemli iki uzvu; gözleri ve elleri. Göz her zaman, el bazen irade dışında davranır. Siz yaratırken, iradeniz ne ölçüde olaya katılıyor?

Sanatçı iradesi dışında çalıştığını zannederse de her aşama da kontrol eder el ve gözlerini. Bu kaçınılmazdır. Tayin edici olan sanatçının temel kişilik yapısı, psikolojisi ve kültürüdür. İrade bu kapsamın dışında bir anlam taşıyamama zaten. İradeniz ne olursa olsun sizi siz yapan değerler çıkagelir resim yaparken. El ve söze beyin hükmeder, beyin ise neyle beslenmişse onu yansıtır tuvale. Bu sanatçının kendini, yaşadığı toplumu ve çağını ele verir.

Tuval üzerine yağlı boya, 60x60, 1994

Yapıtlarınızda mekansal düzen arayışınız ve matematiksel uyum hissediliyor. Bilimsel alt yapınızla ilişkili mi bu durum?

Resmin, bence iki önemli yanı vardır. Bu tüm sanatlar için de geçerlidir. Sanatçının karakterini, ruh halini ele veren ifade yanı, bir de onun kültürel birikim ve beğeni düzeyini gösteren yapısal yanı. Yani her resim bir ölçüde ifadedir, bir ölçüde kültürel bir yaklaşımdır. Böyle düşünmek doğruysa, bilim adamı altyapımın resminin yapısal yönünde ne denli etkili olduğu ortaya çıkar sanırım.

Bir eseri baştan sona yaratırken, birikim, yaratma ve oluş sözkonusu. Hangi bölüm sizi daha fazla heyecanlandırır?

Sanatçıyı bunca yalnızlık, acı ve mahrumiyete katlanmaya iten gerçek yaratı sürecinde hissettiği tarifi gerçekten zor duygulardır şüphesiz.

Kişisel sergi açanların yüreklerinde söyleyecek şeyleri vardır. Sizin sergilerinizden ve bundan sonraki hedeflerinizden bahsetsek biraz

Son sergilerimde, şimdiye kadar oluşturduğum dile sadık kalarak ve temel estetik kaygılarımdan uzaklaşmadan görselliğin "göz"ün gördüğüyle sınırlı olmadığını vurgulamaya çalışıyorum. Bunu

yaparken parçanın da tümü yansıttığını anlatmayı deniyorum. Bu çizgide, belki de daha belirgin skalalar kullanarak, devam etmeyi düşünüyorum. Bununla birlikte, bir süre yaşayacağım Fas'ın' resmine ne şekilde, nereden ve nasıl gireceğini şimdiden kestirmeye olanak yok.

Sanatlar arasında sanatçının yeşereceği toprakları sulamak diye bir sanat daha vardır! Bırakın sulamayı kurusun diye ne varsa yapılıyor. Bu engellere karşı sanatçının tavrı ne olmalı? Nasıl bir dayanışma yapılabilir?

Sanatçı doğası gereği, istisnalar hariç, yalnız yaşar, düşünür, üretir. O'nun topluma katkısı dolaylıdır ve kendi kendine yapacağı birşey değildir. Kaldı ki bir ülkede kalkınma her alanda ve aynı anda olur. Yapılabilecek en önemli şey eğitime yatırımdır. Ortaöğretimde Felsefe, Sanat Tarihi, Resim ve Müzik dersleri en önemli etkinlikler arasına sokulabilmelidir. Bu dersler yapılıyor gibi yapılmamalıdır. Okullarda orijinal sanat eserlerinin sürekli sergilenmesi sağlanırsa çok yararlı olur.

Tuval üzerine yağlı boya, 79x81, 1993

Bir resimdeki gerçek sanat değerini anlamanın yolu nedir? Bilgi birikimi olabilir ama, bilincimiz yüreğimizden mi geçmeli?

Bir resimdeki gerçek sanat değerini anlamanın objektif kurallarını tanımlamak çok zor elbette. Bize yardımcı olabilecek husus yüzyılları aşarak günümüze ulaşabilen, genel beğeni kazanmış olan ve müzelerde özenle korunan eserleri incelemektir. Bu eserlerde dikkate değer birinci özellik özgün yapıtlar olmaları ve kişilikleriyle ayırt edilmeleridir. Herkes elma resmi yapabilir ama Cezanne'inkiler bir başkadır. Sanatçının izlediği yolun tersinden gidersek ve sanat eserlerine analitik bir gözle bakarsak, konu, şekil, içerik yanında kompozisyon, armoni, denge, hareket, orantı, tekstür, az şeyle ifade edebilme (ekonomi) gibi nispeten objektif kıstaslara başvurabiliriz. Akademik açıdan böyle yaklaşılabilir bu konuya.

Bunun ötesinde, bir izleyici için, iyi resmi anlamak "göz terbiyesi"yle ilgilidir. Ne kadar çok resim görürseniz iyiyle kötüyü o kadar kolay ayırt edebilirsiniz.

Türkiye'deki resim sanatının değerlendirmesini yapar mısınız? Geleceği nasıl görüyorsunuz?

Çağdaş Türk insanının en önemli özelliklerinden biri soy ve kültürlerin

Tuval üzerine yağlı boya, 125x78, 1994

asırlardır harmanlandığı bir coğrafyada yetişiyor almak gerekir. Kültürel mirası evrensel düşünce ile birleştirebilen yetenekli sanatçılarımız Türk resminin aslında kıymetini henüz yeterince algılayamadığımız iyi bir düzeye ulaştırmışlardır. Bununla birlikte nüfusuna oranla Türkiye'deki sanatsal faaliyetin cılız kaldığı, onun da İstanbul-Ankara çizgisinde toplandığı görülmektedir. Herkesin söylediği gibi bir an önce gerçek anlamda modern sanat müzelerimiz kurulmalıdır. Bunların gerçek yaşamla kopukluğu giderilmelidir. Hemen her ilimizde açılmış bulunan üniversitelerin yapısından gururlanarak açılacak bir galeri ve yapılacak sanatsal faaliyet resim ve heykel sanatlarının gençliği sarması, sanatın tüm ülkeye yayılabilmesi olanağını verebilir. Var olan, sanat eğitimi veren kurumlarımızın olanakları genişletilmelidir. Vasat eğitimin en kötü eğitim olduğu açıktır.

Ülkemiz son yüzyılda inanılmaz bir sanatsal değişim ve atılım gerçekleştirmiştir. İnsanı değiştirmek zordur. Burada sanata görev düşmektedir. Değişen ve gelişen insan ise daha ileri bir sanat ortamını yeşertecektir. Sorun dogmatik ve sıradan olmayan eğitimi gerçekleştirmek için kaynakları kullanırken daha cömert davranabilmektedir.

Size çok teşekkür ediyorum.

Gözlerimize yeni tatlar sunan sizlere...

Tuval üzerine yağlı boya, 100x81, 1993

Tuval üzerine yağlı boya, 150x190, 1994

Tuval üzerine yağlı boya, 150x225, 1994